

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/280/2021
Identifikačné číslo spisu: 8817208306
Dátum vydania rozhodnutia: 24.11.2021
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8817208306.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej S. H., bývajúcej vo L. V. B., E. XXX/XX, o zaplatenie 4.595,56 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 3 Csp 315/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 78/2019 zo dňa 27. mája 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 78/2019 zo dňa 27. mája 2020 vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3 Csp 315/2017-57 zo dňa 19. novembra 2018 vo výroku o zamietnutí žaloby čo do zvyšku a v súvisiacich výrokoch o trovách konania ako aj rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3 Csp 315/2017-57 zo dňa 19. novembra 2018 vo výroku II., ktorým žalobu žalobkyne čo do zvyšku zamietol, s výnimkou časti výroku, ktorým zamietol žalobu v časti o uloženie povinnosti zaplatiť žalobkyni sumu 3,12 eur, ako aj vo výroku III. o trovách konania z rušuje a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súde Vranov nad Topľou.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 19. novembra 2018 č. k. 3 Csp 315/2017-57 I. zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni 4.597,15 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne od 23. septembra 2017 do zaplatenia, a to všetko v splátkach po 60,-eur mesačne, II. vo zvyšku súd žalobu zamietol, III. žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 86 %. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že medzi žalobkyňou a žalovanou bola uzavretá úverová zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov žalovanej, ktorá sa ich zaviazala vrátiť za stanovených podmienok. Keďže si túto svoju povinnosť neplnila, žalobkyňa listom zo dňa 22. septembra 2017 vyhlásila predčasnú splatnosť celého úveru a žiadala žalovanú, aby dlžnú sumu uhradila najneskôr do 02. októbra 2017. Podľa súdu prvej inštancie je nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V ďalšom odôvodnení rozhodnutia sa okresný súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu. V súvislosti s nárokom žalobkyne na úrok vo výške 6,90 % ročne z nezaplatenej istiny

od 23. septembra 2017 do zaplataenia súd prvej inštancie dospel k záveru, že ak žalobkyňa pristúpila k predčasnej splatnosti úveru, nemá od tejto doby nárok na úrok z úveru, ktorého platenie bolo dojednané. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/1998 dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Žalobu v časti zmluvného úroku po zosplatnení súd prvej inštancie preto zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 27. mája 2020 sp. zn. 6 Co 78/2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I., a to vo výroku o možnosti žalovanej zaplatiť pohľadávku v splátkach po 60,- eur mesačne potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 a 2 CSP.) Zmenil podľa § 388 CSP rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby čo do zvyšku, a to v časti o zaplataenie 3,12 eura tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi 3,12 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby čo do zvyšku potvrdil. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy provinštančného konania v rozsahu 100 %, žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplataenie zmluvného úroku 6,9 % ročne z nezaplataenej istiny 4.494,68 eur od 23. septembra 2017 do zaplataenia a súvisiaci výrok o trovách konania. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť úroky z omeškania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, a to v časti výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí uplatneného nároku zmluvných úrokov po zosplatnení úveru. Prípustnosť dovolania odôvodnila s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Mala za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a to: „či v prípade spotrebiteľského úveru má veriteľ nárok na zaplataenie (zmluvného) úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení úveru.“ Namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, keď súd v danej veci aplikoval nesprávny právny predpis, resp. právne predpisy nesprávne interpretoval. Podľa názoru dovolateľky nárok na zaplataenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázala na ustanovenie § 497 a § 506 Obchodného zákonníka. Dovolateľka uviedla, že jej je známe, že dovolací súd v konaní pod sp. zn. 5 Cdo 42/2020 už v totožnej otázke rozhodol, avšak toto rozhodnutie bolo vydané po rozhodnutí odvolacieho súdu voči ktorému smeruje dovolanie, t. j. v čase vydania napadnutého rozhodnutia nemohlo byť odvolaciemu súdu známe. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušil, a zároveň, aby zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku v zamietajúcej časti uplatnených úrokov po zosplatnení úveru a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadrila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobkyňa, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 2 písm. b/ CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je dôvodné, a preto je potrebné dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť v zamietajúcom výroku žalobou uplatnených zmluvných úrokov po zosplatnení úveru a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania a vec v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a 2 CSP, § 450 CSP).

6. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa

potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

7. Z dovolania je zrejmé, že žalobkyňa označila za doposiaľ dovolacím súdom neriešenú právnu otázku „či v prípade spotrebiteľského úveru má veriteľ nárok na zaplatenie (zmluvného) úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení úveru.“

8. Právne účinky dovolania nastávajú podaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku. Prípustnosť dovolania treba preto posudzovať podľa stavu v čase jeho podania. V posudzovanej veci žalobkyňa v dovolaní zákonom zodpovedajúcim spôsobom zadefinovala relevantnú právnu otázku (či nárok na zaplatenie zmluvného úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení), ktorá v čase rozhodovania odvolacieho súdu (27. mája 2020) nebola a v čase podania dovolania (30. septembra 2020) už bola dovolacím súdom vyriešená. Najvyšší súd predmetnú otázku riešil, a to rozhodnutím zo 16. júna 2020 sp. zn. 5 Cdo 42/2020.

9. V danom prípade dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tou istou dovolateľkou - vid' napr. konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 2 Cdo 115/2019, 5 Cdo 42/2020, 5 Cdo 73/2020, 7 Cdo 307/2019, 7 Cdo 118/2019, 8 Cdo 221/2019, 8 Cdo 237/2019, 8 Cdo 135/2020, 9 Cdo 6/2020, 9 Cdo 24/2020, v ktorých dospel dovolací súd k zhodnému riešeniu právnej otázky vedúcej k záveru, že „v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 452 ods. 1 CSP už ďalšie dôvody neuvádza.

10. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru, od ktorého sa dovolací súd nepovažuje za potrebné odkloniť, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd v tejto časti zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

11. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.